

Testin kantarlamak sheması (12 klas, 2017, olimpiada)

Nr s/s	Testin işleri	Kantarlamak kriteriyaları	Kantarlamak sheması	Ballar
I.	Verili şiiri dikath okuyun. Sınışları tamannayın			47 bal
1.	Saygılı üürenicilär, çalışın da şiirin ilk iki sıracınının soruşuna cuvap verin. (5 cümlä) <i>Neyä sevindin bu dünnedä, Açan ne o sevda bilmedin?</i>	Üürenicinin kendi bakışına görä	<i>1-ür bal</i> herbir cümlä için; <i>1 bal</i> original tekst için; <i>1 bal</i> gagauz dilinin kurallarını korumak için.	7 bal
2.	Bu şiirdä angı yaşamak kuralları için laf gider? Nicä düşünersiniz, bu kuralları tamannamak için adam yaşamasında ne yapabilir? Fikirinizi açıklayın. (1-2 sayfa)	Fikirinizi açıklamaa deyni, aşaadakı planı esaba alın. <i>Temanın (konunun) açıklaması için. Cuvabın içindekilii hem temanın (konunun) baalantısı için:</i> 12 bal – dolu hem dooru temanın (konunun) açıklaması için. Cuvabın içindekilii hem konunun baalantısı için, logikayca dooru cümlelerin kurulması için; 10 bal – temanın diil okadar dolu açıklaması var. Cuvabın içindekilii hem konunun baalantısı için; 8 bal – temayı açıklayarkan, az yannışlık var. Cuvabın içindekilii hem konunun baalantısı için; 6 bal – temayı açıklayarkan sözü yazıda diil bitnik (yok giriş osa çıkış). Cuvabın içindekilii diil sıkı baalı temaya (konuya); 4 bal – kendi açıklamasında cuvaplar diildir uygun düzülü. Temanın içindekilii açıklamasında sade denemäk var; 2 bal – temayı yufka açıklamış. Cuvabın içindekilii hem konunun baalantısı dolaşık verili; 0 bal – temayı (konuyu) açıklayamamış. Cuvabın içindekilii hem konunun baalantısı yok.		12 bal

	<p><i>II. Fikirini argumentlemek, dil zebilliini hem dilin komunikativ kalitesini korumak için (logikayca, annamaklı, demekli, fikirli):</i></p> <p>10 bal – temaya görä fikirini argumentli açıklêêr, dilin zebillii hem komunikativ kaliteleri doludan hem dooru kullanılêr;</p> <p>8 bal – kendi fikirini gözäl argumentli açıklêêr, dil zebilliini şıralı kullanêr, ama 1-2 yanlışlık dilin komunikativ strukturalarında yapêr;</p> <p>6 bal – kendi fikir açıklamasında var şüpesi, neredä belli, ani üürenici yanılêr, dil zebilliini doludan kullanmêêr, lafların stil kullanmasında yanlışlık var;</p> <p>4 bal – temaya görä argumentlerin sade bir-ikisi uyêr, dil zebilliini hiç kullanmêêr, cümlelerdä söz normalarında yanlışlık var;</p> <p>2 bal – argumentleri yanlış, ama verer, dil zebilliini kullanmêêr, hem sözleşmâk stillerini hiç bilmeer;</p> <p>0 bal – temayı (konuyu) açıklayamamış, dil zebilliini kullanmêêr hem sözleşmâk stillerini hiç bilmeer.</p> <p><i>III. Dooru literatura dilinin normalarını korumak için.</i></p> <p>10 bal – Dooru literatura dilinin normalarını korumak için, yanlışlıksız yazılı iş için;</p> <p>8 bal – 3 orfografiya hem 2 sintaksis yanlışlıkları olabilir;</p> <p>6 bal – 5-6 orfografiya hem 3 sintaksis yanlışlıkları olabilir;</p> <p>4 bal – 8-9 orfografiya hem 4 sintaksis yanlışlıkları olabilir;</p> <p>2 bal – 11 orfografiya hem 4 sintaksis yanlışlıkları olabilir;</p> <p>0 bal – 13 orfografiya hem 5 sintaksis yanlışlıkları olabilir.</p> <p><i>IV. Derindän kendi bakışını, pozitiyasını, kişiliini göstermek için:</i></p> <p>8 bal – derindän kendi bakışını, pozitiyasını, kişiliini göstermek hem argumentlemek için;</p> <p>6 bal – derindän kendi bakışını, pozitiyasını, kişiliini göstermek için, argumentlemesi var, ama bitkiyadan inandırılmadık;</p> <p>4 bal – kendi bakışını dolu göstermemiş, kişilik pozitiyası diil taman, argumetlemek düşünceli diil;</p> <p>2 bal – kendi bakışını çok az göstermiş, pozitiyasını açıklayamamış, argumetleyämemiş;</p> <p>0 bal – kendi bakışını açıklayamamış, pozitiyasını göstermemiş, argumetlemek yok.</p>	<p>10 bal</p> <p>10 bal</p> <p>8 bal</p>
II.	Aşaadakı soruşlara cuvap verin	19 bal

a)	Verili laflara lafkuruluşuna görä analiz yapın: tuzluk, gençlik, günnär.	tuzluk – tuz – kök, luk – <i>laf kurucu afiksi</i> ; gençlik – genç – kök, lik – <i>laf kurucu afiksi</i> ; günnär – gün – kök, när – <i>çok.say. af.</i>	2-är bal herbir laf için; (0,5 bal çıkarılacak, yannışlıklar için).	6 bal
b)	Birinci şiirdän üç işlik seçip, mutlak gelecek zamanda üzlerä görä onnarı diiştirin.	Sevindin: (örnek) Bän sevinecäm, Biz sevinecez, Sän sevinecän, Siz sevineceniz, O sevinece. Onnar sevineceklär. <i>İşlikleri üürenicilär istediinä görä ayırêrlar.</i>	1-är bal herbir işlik için; (0,5 bal çıkarılacak yannışlık varsaydı).	3 bal
c)	„ İhtärlunda ” lafına morfolojiya analizini yapın.	İhtärlunda – I. Adlık (kim?) ihtär; II. Temel form. - ihätär , kons. bitän adl. adetçä, I say, E.h., III. Sint. funk. - zaman halı.	3 bal dooru cuvap için; (0,5 bal çıkarılacak yannışlık varsaydı).	3 bal
d)	Verili sıracıklara sintaksis analizi yapın. Kimä dayanacan bitkidä, Açan unukanı bakmadın?	Kimä (ader; _ _ _) dayanacan (işl; =) bitkidä (işh; _ . _ . _), açan (baal;) unukanı (adl; _ _ _) bakmadın (işl; =)? (soruş, duygusuz, sankilik dallı katlı cümlä: 1.sadä, baş, yarı, belli üzül, geniş. 2. sankilik dal cümlä, yarı, belli üzül, geniş. [=], (=)?	7 bal: 2 bal cümlä paylarını dooru belli etmäk için; 2 bal söz paylarını dooru belli etmäk için; 2 bal- cümleyä dooru analiz yapmak için; 1 bal shemayı dooru göstermäk için; (0,5 bal çıkarılacak yannışlık varsaydı).	7 bal
III.	Okuyun şiiri da aşadaki soruşlara cuvap verin			32 bal

a)	<i>Acaba Vlad-Demir Karagaçunun soruşlarına Vasilisa Tukan kendi şiirindü cuvap verer mi? Cuvabınızı esaplayarkan, dooruluunuzu, avtorların laflarını kullanarak, inandırın. (6 cümlä)</i>	Üürenicinin kendi bakışına görä.	1-är bal herbir cümlä için; 1 bal temayı açıklamak için; 1 bal gramatika kurallarını korumak için; (0,5 bal çıkarılacak yanlışlıklar için).	8 bal
b)	<i>“Başiboş gezinürdilär” – lafbirleşmesinä analiz yapın. Bir cümläylän onun maanasını açıklayın.</i>	<i>“Başiboş gezinürdilär” – bölünmüz lafbirleşmesi, maanası – kendibaşına, bir kasavetsiz gezinmää.</i>	2 bal dooru analiz yapmak için; 1 bal lafbirleşmenin maanasını açıklamak için.	3 bal
c)	Verili işliktän 5 iştennik hem 5 hal iştennik kurun. Gez	<i>Gez – gezilän, gezilmiş, gezilmedik, gezän, gezilecek (erlä);</i> <i>Gez – gezip, gezincä, gezeräk, gezdikçä, gezmedän.</i>	1-är bal herbir laf için; (0,5 bal çıkarılacak her bir yanlışlık için).	10 bal
e)	İkinci şiirin son sıracıkların maanasını açıklayın. (4 cümlä) Zerä, ne kaybeler, onsuz Yaşamamız geçer yolsuz.	Üüredicinin bakışına görä.	1-är bal herbir cümlä için; 1 bal sıracıkların original açıklaması için hem da kuralları korumak için.	5 bal
IV	Aşaadık cümlelerdä, kafesçiklerin erinä, punktuatıya nışannarını kullanın			
	Aklısına getirer, ani, gelärkän yolda, o kırk uçan sinek hem dä kırk kaçan böcek öldürmüştü. Alêr bir tütün kiyatçı da yazêr ona: „Kırk uçanı, kırk ta kaçanı enseyän pelivan”, koyêr onu güüsünä da yatêr uyumaa. Geçmeer çok da genä o iki dev tulumnan su almaa pınara gelir. Görerlä bu adamı, okuyêrlar o yazıları da şaş kalêrlar, korkudan titiremää çekederlä. „Brä, ne kuvetli adam! O bizi var kolay kırsın”.		6 bal dooru punktuatıya nışannıklarını kullanmak için; (0,5 bal çıkarılacak yanlışlıklar için).	6 bal

Toplam 98 bal